
Kauhavan kaupungin ja Evijärven kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen järjestäjän sekä Kauhavan seurakunnan yhteistyösopimus (A-osa)

Sopijaosapuolet

Tämän yhteistyösopimuksen osapuolet ovat Kauhavan kaupunki ja Evijärven kunta, opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjänä (jäljempänä "sivistystoimi") ja Kauhavan seurakunta (jäljempänä "seurakunta").

1. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan sellaisesta yhteistyöstä, jonka tarkoituksena on edistää pitkäjänteisesti arvo- ja eettistä kasvatusta varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Tämän sopimuksen liitteinä olevissa toimintasuunnitelmissa (B-osat) on kuvattu kunnan ja seurakunnan välisen yhteistyön muodot ja käytännöt varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Toimipaikkakohtainen yhteistyö kirjataan ja päivitetään varhaiskasvatuksen yksikkö- tai ryhmäkohtaisiin suunnitelmiin sekä koulun lukuvuosisuunnitelmiin (C-osat).

2. Yhteyshenkilöt

Tämän sopimuksen yhteyshenkilöinä toimivat allekirjoittaneet Kauhavan kaupungin sivistysjohtaja, Evijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja Kauhavan seurakunnan kirkkoherra. Toimintasuunnitelmien yhteyshenkilöinä toimivat sivistystoimen osalta opetuspäällikkö tai muu vastaava viranhaltija, varhaiskasvatuspäällikkö sekä seurakunnan osalta varhaiskasvatuksesta ja kouluyhteistyöstä vastaava viranhaltija. Yhdyshenkilöinä kouluissa toimivat rehtorit ja koulujen johtajat sekä päiväkodeissa päiväkotien johtajat.

3. Yhteistyön tavoitteet

Yhteistyötä toteutetaan sopijaosapuolten strategioita noudattaen yhdessä sovitun toimintasuunnitelman mukaisesti. Seurakunnan tekemän työn tavoitteena on yhdessä sivistystoimen kanssa edistää ja kehittää sellaisia toimintatapoja, jotka tukevat lasten ja nuorten sekä henkilökunnan hyvinvointia, vahvistavat yhteisöllisyyttä sekä tukevat koulun uskonnonopetusta ja esiopetuksen sekä varhaiskasvatuksen katsomuskasvatusta paikallisen opetus-, esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

4. Yhteistyötä ohjaavat lait ja ohjeet sekä suunnitelmat

Yhteistyötä ohjaavat:

- Suomen perustuslain (731/1999) 11§, uskonnonvapauslaki (453/2003), varhaiskasvatuslaki (540/2018), perusopetuslaki (628/1998), lukiolaki (714/2018) sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) ja sen muutos (886/2017).

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, esi- ja perusopetuksen ja lukion voimassa olevat valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet tai mahdolliset paikalliset tarkentavat suunnitelmat.
- Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet koskien katsomuskasvatusta, uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetusta ja uskonnollisten tilaisuuksien järjestämistä varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja lukioissa.
- Kuntakohtainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kasvatuksen linjaukset.

5. Osapuolten vastuut ja velvoitteet

Sivistystoimi ja seurakunta jakavat toisilleen omaa asiantuntijuuttaan ja ammatillista osaamistaan opetus-, kasvatusta- ja kehittämistyössä. Yhteistyötä tehdään moniammatillisesti edistämällä uskontojen ja katsomusten vuoropuhelua. Seurakunta vastaa työntekijöidensä ammattitaidosta ja työn laadusta sekä työnantajavelvoitteista. Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset huolehtivat tavoitteidensa ja toimintakulttuurinsa mukaisesta seurakunnan työntekijöiden riittävästä ohjauksesta toimintaympäristössä toimimiseen.

Seurakunnan nimeämien työntekijöiden tekemä työ on maksutonta. Tarvittaessa voidaan sopia erillisten projektien ja hankkeiden toteuttamisesta ja niihin liittyvien mahdollisten kustannusten jakamisesta kummankin osapuolen omien hankintasääntöjen mukaan.

6. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan 1.8.2025 alkaen, kun sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja on voimassa toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Sopijapuolet voivat yhdessä irtisanoa sopimuksen päättymään välittömästi tai kuutta kuukautta lyhyemmällä irtisanomisajalla. Kaikki lisäykset tai muutokset tähän sopimukseen on sovittava kirjallisesti ja sopijapuolten on hyväksyttävä ne, jotta ne ovat päteviä.

7. Liitteet

Tämän yhteistyösopimukseen liittyvissä toimintasuunnitelmissa (B- ja C-osat) on kuvattu tällä sopimuksella sovitut sivistystoimen ja seurakunnan välisen yhteistyön muodot ja käytännöt varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta.

8. Allekirjoitukset

Tämä sopimus on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajat: Jonna Heikkilä, Leila Qvist-Pettersson ja Jyrki Jormakka.

Kauhavan kaupungin ja Evijärven kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen järjestäjän sekä Kauhavan seurakunnan yhteistyösopimus (B-osa)

Seurakunnan ja sivistystoimen yhteistyö jaotellaan seuraaviin osa-alueisiin:

I Yleissivistävä opetus

Osa-alue sisältää sivistystoimen ja seurakunnan yhteistyössä seuraavia toimintatapoja ja näkökulmia.

- Toimitaan paikallisen varhaiskasvatus- tai opetussuunnitelman mukaan.
- Seurakunta tarjoutuu olemaan yhtenä oppimisympäristönä katsomuskasvatuksessa.
- Seurakunnan työntekijä toimii oman alansa asiantuntijana tai katsomuskasvatuksen yhteistyökumppanina.
- Päiväkoti, koulu tai oppilaitos kantaa pedagogisen vastuun kokonaisuuden suunnittelusta sekä omien työntekijöidensä toiminnasta. Seurakunta kantaa pedagogisen vastuun omien työntekijöidensä toiminnasta ja sen sisällöstä.
- Ei sisällä uskonnon harjoittamista, kuten jumalanpalveluselämään kuuluvia elementtejä (saarnaa, rukousta, raamatunlukua tai tunnustuksellista kristillistä puhetta).
- Aamun-/päivänavaukset eivät voi sisältää uskonnonharjoittamista.

II Perinteiset juhlat

Osa-alue sisältää sivistystoimen ja seurakunnan yhteistyössä seuraavia toimintatapoja ja näkökulmia. Esi- ja perusopetuksessa on useita perinteisiä juhlia. Nämä yhteiset juhlat ovat perusopetusasetuksen (852/1998) 3 §:n 5 momentin mukaisia lukuvuoden päättäjäisiä ja muita yhteisiä tapahtumia, jotka ovat kaikille oppilaille tarkoitettuja. Nämä juhlat eivät voi olla uskonnollisia tilaisuuksia eikä niille järjestetä vaihtoehtoisia tilaisuuksia. Opetuksen järjestäjät ja koulut päättävät tarkemmin juhlista ja niiden sisällöstä.

Näissä tilaisuuksissa vallitsevat seuraavat periaatteet:

- Yhteisöllisyys ja erilaisia katsomuksia kunnioittavan läsnäolon periaate.
- Yhteisiin juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria, jonka ylläpitämisessä seurakunta voi tarjota tukeaan.
- Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena.
- Tilaisuudet eivät ole uskonnon harjoittamista.
- Seurakunnan edustajan tehtävänä on olla lähinnä kutsuvieraana tai osallisena opetustilanteissa tai koulun järjestämissä juhlissa.
- Käytettäessä kirkkotilaa tai muuta uskonnollista tilaa koulun juhlien järjestämisessä on kokonaisuutena varmistuttava siitä, että oppilaiden uskonnon ja omantunnon vapaus tulee yhdenvertaisesti turvatuksi.

III Uskonnolliset tilaisuudet

Osa-alue sisältää sivistystoimen ja seurakunnan yhteistyössä seuraavia toimintatapoja ja näkökulmia.

- Tilaisuudet ovat uskonnon harjoittamista positiivisen uskonnonvapauden toteuttamiseksi (Perustuslaki 11§).
- Toteutetaan yhdessä suunnitellen.
- Tiedotetaan ajoissa koteihin, mikä tilaisuus on kyseessä ja missä se järjestetään. Mainitaan mahdolliset yhteistyötahot.
- Lapsen osallistumisesta ilmoittaa huoltaja ja toisella asteella opiskelija itse.
- Seurakunta, koulu, varhaiskasvatuksen yksikkö tai vastaava taho järjestää samaan aikaan luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista toimintaa heille, jotka eivät osallistu uskonnolliseen tilaisuuteen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta seurakunta tukee uskonnollisissa tilaisuuksissa sivistystointia korvaavan ohjelman sisällön järjestämisessä.

Yhteistoiminnassa otetaan huomioon, mitä OPH-3903-2022 ohjeessa asiasta säädetään.

IV Kasvu ja hyvinvointi

Tavoitteena on luoda yhteisölähtöistä ja tasavertaista kumppanuutta sivistystoimen ja seurakunnan välillä. Sisällöllisesti osa-alue voi käsittää seuraavia näkökulmia.

- Ennaltaehkäisevän opiskeluhoollon ja työhyvinvoinnin tukemista.
- Varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen omien hyvinvointisuunnitelmien mukaisesti.
- Toteutetaan uskontojen ja katsomusten kirjoa kunnioittaen. Esimerkkejä toiminnasta voivat olla ryhmätykset, kerhot, perhekeskus- ja kriisiyhteistyö, henkilökunnan virkistys.
- Seurakunnan osallistuminen kriisityöhön.

Kauhavan kaupungin ja Evijärven kunnan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen järjestäjän sekä Kauhavan seurakunnan yhteistyösopimus (C-osa)

Tässä osassa

- a) kuvaillaan yhteistyön nykytilannetta B-osassa luonnehdittujen yhteistoiminnan osa-alueiden näkökulmasta.
- b) kirjataan tavoitteita ja käytänteitä, joiden turvin katsomuskasvatuksellista yhteistyötä tehdään sopijaosapuolten kesken.

A Nykytilanne

I Yleissivistävä opetus

- Kirkko-, urku- ja hautausmaaesityt eskareille, alakoululaisille, yläkoululaisille, lukiolaisille.
- Kirkkomuskarit päiväkodeissa.
- Aamunavaukset alakouluissa, yläkouluissa ja lukiossa
- Oppitunnit pyydetyistä aiheista sekä osallistuminen joillakin valinnaiskursseilla - esim. seurakunnan ammatit, jouluku- ja kevätkeuhkkojen valmistelutunnit.
- Rastireittejä omatoimisesti kuljettavaksi kirkon ympäristöön.
- Materiaalin toimittaminen päiväkotien käyttöön.

II Perinteiset juhlat

- Mukana olo lukion joulujuhlissa, Lucia –juhlissa, penkkareissa, vanhojen tansseissa ja ylioppilasjuhlissa.

III Uskonnolliset tilaisuudet

- Vierailut päiväkodeissa/kirkkohetket.

Teemat: talvi, ystävänpäivä, yhteisvastuu, pääsiäinen, kevätkeuhkko, syksy/mikkelinpäivä, konsertti tai joku muu esiintyjä, adventti-/joulukirkko.

- Koulukirkot (syksy-, jouluku-, pääsiäis- ja kevätkeuhkot).
 - eivät voi olla nimikkeellä ”lukukauden päätöshuhla” tai ”koulun joulujuhla”, koska ovat uskonnollisia tilaisuuksia.
- Laula kanssani –tilaisuudet hiljaisella viikolla (pääsiäisen ajan tapahtumat).
- Koulukonsertit alakoulu, yläkoulu ja lukiolaisille.
- Pyhäinpäivän hartaus.
- Konsertit alakoululaisille, yläkoululaisille ja lukiolaisille.

IV Kasvu ja hyvinvointi

- Ryhmytyspäivät 6-9- luokkalaisille ja lukiolaisille yhdessä kaupungin/kunnan nuorisotyön kanssa. Noudatetaan koulukohtaisia toimintatapoja vuosiluokkien ryhmytyksissä.
- Seurakunnan edustajia laajennetuissa oppilashuoltoryhmissä.
- KouluSaapas yhdessä kaupungin nuorisotyön kanssa.
- Hyvinvointipäivät lukiolaisille.
- Nokipannukahvit.
- Koulun projektipäiviin osallistuminen pyydettyä.
- K12 tunne- ja vuorovaikutuskurssi 6. luokkalaisille.
- Kriisityö.

B Tavoitteet ja käytänteet

Tavoitteet

1. Sopijaosapuolet toimivat siten, että sekä Opetushallituksen että Kirkkohallituksen ohjeistukset otetaan huomioon.
2. Kotien mielipide osallistumisesta huomioidaan ajankohtaisten säädösten mukaisesti.

Käytänteet

1. Sivistystoimen ja seurakunnan yhteistyöstä luodaan (srk:n työntekijät & toimintayksikön esihenkilöt) vuosikello. Tarkastetaan (srk:n työntekijät & toimintayksikön esihenkilöt) seuraavan lukuvuoden toiminta yhdessä keväisin.
2. Osapuolet sitoutuvat tiedottamaan ja kouluttamaan henkilöstöä tästä sopimuksesta. Koulutusta järjestetään tarvittaessa myös sopijaosapuolten kesken.
3. Sopimuksesta tiedotetaan sopijaosapuolten harkitsemilla kanavilla.